

Inatsisartunut ilaasortaq
Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit

06-02-2018
Sags nr. 2018-2358

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
E-mail: mlsa@nаноq.gl
www.govmin.gl

§ 37 apeqqummut nr. 2018-024-mut Aatsitassanut Inatsimmut Kalaallilu Nunaanni suliareqqiisarnermut apeqqutit akineqarnerat

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Inatsimmi § 18, imm. 3 naapertorlugu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik suliareqqiisarneq pillugu apeqqutinik saqqummiussivutit. Uannga akissummik suliaqarnitsinnut atatillugu oqartussaaffinnit attuumassuteqartunit ilanngussanik pissarsivugut. Aatsitassanut Suliassa qarfinnut Avatangiisinut Aqutsisoqarfik apeqqutip aappaanut pingajuanullu ilassuteqarput, Inuussutissarsiomermullu, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik apeqqummut siullermut sisamaanullu ilassuteqarlutik.

- 1. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmiittoq § 18 imm. 3-miittoq allanngortinneqaraluarpat aatsitassanik qallukkanit nunatsinni suliareqqiisarnissamut tunngasoq atorunnaarsinneqarluni, nunatta karsianut tamanna qanormita kinguneqassagaluarpa? Uani pineqarput soorlu ujaqqat qaqutigootunik akullit, aatsitassallu allat pinngortitamut ulorianaateqarsinnaasut.**

Akissut:

Suliereqqiisarnerit qanoq annertutigisumik Kalaallit Nunaanni pisarmissaannik Naalakkersuisut aalajangiisinnaassuseqarnerat § 18, imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq. Taamattaq Kalaallit Nunaanni suliareqqiineq annertuumik aningaasartuuteqarnermik imaluunniit annertuumik akornutaasinnaasunik kinguneqassappat suliareqqiinerit nunani allani pisinnaasut allassimavoq.

Aatsitassaatsinnik qalluinerimi, suliffeqarfiit maani angerlarsimaffeqartut akuutinnerisigut, akissarsianillu suliffeqarfiillu akileraarutaasigut kiisalu royalty-tigut sapinngisamik annertunerpaamik iluanaarutissarsisinnaanerput pillugu suliareqqiisarnissamik piumasaqaateqartoqartarpoq. Royalty-nit isertitat ilaatigut tunisassiat avammut tunineqartut nalingat tunuliaqutaralugu naatsorsorneqartarnerat patsisigalugu, nunatsinni suliareqqiisarnerup annertusiartornera ilutigalugu

amerliartortarput, tunisassiallu suliarineqarnerat annertunerutillugu taakku nalingat annertunerusarpoq.

Taamaammat suliareqqiisarnerup Kalaallit Nunaanni pisarnissaa aatsitassanut inatsimmi pingaartinneqarpoq. Aatsitassarsiortitseqatigiiffiulli qinnuteqarnerminut atatillugu Kalaallit Nunaanni suliareqqiisarnerup nunani allani suliareqqiinnermut sanilliullugu annertuumik aningaasartuuteqarnermik akornutaasinnaasumillunniit nassataqarnissaa uppersarsinnaappagu, aatsitassarsiortitseqatigiiffiup suliareqqiinnerup nunani allani pisinnaaneramik Naalakkersuisut aatsitassarsiortitseqatigiiffimmut akuersissuteqarsinnaapput.

”Aatsitassanut suliniutit pillugit ilitersuummi VSB-mik nalunaarusiornermi suliap ingerlanera suliarineqarneralu” (VSB-mik ilitersuut) naapertorlugu aatsitassarsiortifk qinnuteqartup inatsisit naapertorlugit VSB-mik nalunaarusiamini nunani allani suliareqqiinnermut sanilliullugu Kalaallit Nunaanni suliareqqiinnerup aningaasartuuteqarfiunerunera akornutaasinnaaneraluunniit uppersarsassavaa.

VSB-mut ilitersuummi qupperneq 38-mi aatsitassanut inatsimmi § 18, imm. 3 toqqaannartumik innersuunneqarpoq, tassungalu atatillugu VSB-mi nalunaarusiap imaa pillugu ima allassimasoqarpoq:

”Nunani allani suliareqqiinnermi akileraarutitigut isertitat, suliffiit suullu pitsaaqutit allat Kalaallit Nunaata annaanagerai ilanngullugit uppersarsassorneqassapput.”

§ 18, imm. 3-mi maanna oqaasertaliussani VSB-millu ilitersuummi taamaalillutik Naalakkersuisut nunani allani suliareqqiisarimikkut nunatta karsiata isertitassanik sunik annaasaqarnera pillugu paasissutissarsinissaannut VSB-mik nalunaarusiaq toqqammavissiissaaq.

Ataatsimut isigalugu piffimmi suliareqqiisarneq annikinnerutillugu, Nunatta Karsia kommunillu karsii ataasiakkaat ikinnerusunik isertitsissapput, soorluttaaq nunaqavissut sulisussat ikinnerullutillu suliffeqarfiit nunatsinneersut akuliutsinneqarnerat annikinnerussasoq.

Taamaammat § 18, imm. 3-mik allannguinnikkut aatsitassarsiortnermik sulinjutit ataasiakkaat nunani allani suliareqqiisarnerisa qanoq Nunatta Karsianut sunniuteqarneranik Naalakkersuisut siunissami nalilersuinissamik periarfissaannik arsaassavai.

- 2. Misissuinerit naapertorlugit pinngortitamut avatangiisinullu sunniutigisinnaasai qanormita ippat? Assersuutigalugu nunatsinni suliareqqiisoqassagaluarpat aammalu nunatsinni suliareqqiisarunnaartoqassagaluarpat? Sorleq pinngortitamut avatangiisinullu pitsaannginnerusumik kinguneqartitsissava?**

Akissut:

Suliniutit ataasiakkaat qanoq suliniuteqarnerat apeqqutaalluni nunami maani suliareqqiinnermi pinngortitamut avatangiisinullu sunniutit killilersimaarniarlugit iliuusissat suliarineqartarput. Ataatsimut isigalugu aatsitassarsiortnermik ingerlatani

tamani pinngortitaq avatangiisillu qajassuunneqartussaapput, taamaalilluni inuiaqatigiit ineriartornerat inuit inuuniarnerminni atugaat uumasullu piujuaannartinnissaat ataqqillugu pisinnaaqullugu, takuuk Aatsitassanut inatsimmi kapitali 13.

Aatsitassarsiorluni suliniutit ataasiakkaat assersuutigalugu sumi pinerat, silaannaq, pingortitaq, uumasut, imeqarfiit, piffimmi nunap qanoq sananeqaateqarnera kiisalu kingunerluutaasinnaasut akiorniarlugit qanoq iliortoqarnera apeqqutaatillugu tamarmik assigiinngitsumik iliuseqarfigineqartarput. Suliareqqiinerup kingunerini suliareqqiinermi peruserineqartut annertunerpaamik apeqqutaapput. Suliniutit ataasiakkaat avatangiisinut sunniutaat misissorneqartarpoq VVM-millu nassuiaammi erseqqinnerusumik nassuiarneqartarluni. VVM-mik nassuiaat aamma pinngortitamut avatangiisinullu sunniutinik killiliiniarluni suliniutinik sunik ingerlatsinissamik imaqtussaavoq.

Ataatsimut isigalugu Kalaallit Nunaata avataani suliareqqiineq ingerlanneqarpat, aatsitassarsiornermi eqqagassat akuutissallu atorlugit suliartat ikinnerusut Kalaallit Nunaanni ingerlanneqarnissaat ilimagineqartariaqarpoq. Taamaammat piffimmi pinngortitap annikinnerusumik akuutissanik sunnerneqarnissaa ilimagisariaqarpoq. aatsitassarsiorfimmuut umiarsuartigut assartuisoqarnissaa pissutigalugu annertussasoq naatsorsuutigineqassaaq.

Suliareqqiisarfirmik pilersitsineq suliffissuarmik pilersitsinertullu nipimik, pujoralammik, piffimmi naasunik sunniinikkut, uumasoqarnikkut, kuutsitanik passussinertigut il.il. kinguneqarsinnaavoq. Suliniutit ataasiakkaat qanoq suliniuteqarnersut apeqqutaalluni kingunerliutaasinnaasut ingalassimatinniarlugit suliniutit aallartinneqartarput.

Tamatigulli teknikip pitsaanerpaap avatangiisinullu iliuitsit pitsaanerpaat atorneqarnissaat qulakkeerneqassaaq, tassunga ilanngullugit atortorissaarutit, maskiinat, atortut, suleriaatsit, teknologiit atorneqartut, tunisassiat, atortussat atortussiallu kiisalu mingutsitsinermik akiuiniarnermi periutsit pitsaanerpaat, tamatuma teknikikkut, sulinermi aningaasaqarnikkullu ajornanngiffiani atorneqarnissaat tamatigut qulakkeerneqassaaq, takuuk aatsitassanut inatsimmi § 53.

3. Aatsitassat qallorneqartut suliareqqinneqarnissaanut atatillugu akuutissat toqunartullit suut pinngortitamut avatangiisinut imartatsinnullu uloriarnarsinnaasut atorneqartarpat?

Akissut:

Aatsitassarsiornermik ingerlatsinermut atatillugu akuutissanik toqunartunik akulinnik pinngortitamut imaanullu kuutsitsineq inerteqqutaavoq, takuuk aatsitassat pillugit inatsimmi kapitali 13.

Akuutissanik atuinerup illersorneqarsinnaasumik ingerlanneqarsinnaanera ilisimatuussutsikkut siunnersuinerminni nalilerneqarpat, suliniutini aalajangersimasuni akuutissanik atuneq akuerineqarsinnaavoq. Taamaattoqassappat akuersissummi akuutissat toqqorsimaneqarnerannut, atorneqarnerannut iginneqarnerannullu

akuersissummi piumasaqaateqartoqartarpoq, soorlutaaq akuutissat pinngortitamut sunniutikinnerpaat atorneqarnissaat piumasaqaatigineqartarpoq.

Tamanna aatsitassanut misissueqqissaarnermi pereertarpoq. Ilaatigut "Kalaallit Nunaanni sumiiffinni suliaqarnermi kiisalu ujaqqanik aatsitassarsiornermi (uuliasiorneq minillugu) nalunaaruteqartarneq pillugu maleruagassat" imm. 1.07.08-mi allassimavoq: "Eqqagassat akuutissanik (soorlu syret, qerinaveersaatit il.il.) imaqartut kiisalu eqqagassat saviminissanik akoqartut (soorlu aqerloq, kviksølv il.il.) Kalaallit Nunaanni eqqagassanik kommunit tigooraaviinut tunniunneqassapput imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani suliarinnittarfimmu akuerisaasumut tunniunneqassapput".

4. Piginnaasat suut piginnaanerisariaqarpat nunatsinni taamatut aatsitassanik qallukkanik suliareqqiinissamut. Tamakkiisumik nunaqavissunit tamanna isumagineqarsinnaava? Naamiuppat, suliareqqiinermi nunaqavissut taamatut suliaqarsinnaasut %-nngorlugu qanoq amerlatigaat?

Akissut:

Sulisartut sunik piginnaasaqarnissaannik aatsitassarsiornermik suliniutit ataasiakkaat kiisalu minnerunngitsumik aatsitassarsiorfiup aatsitassanik qalluinissami qanoq pinissaminik eqqarsaateqarnera apeqqutaavoq. Aatsitassat qallorneqarnerisa qanoq pineranni ilaatigut qallugassat qaarsumi inissisimaffiat atortussiartaallu ilaatigut apeqqutaapput.

Taamaammat piiaanissamut suliniummut qinnuteqarnermut atatillugu aatsitassarsiorfik inuiaqatigiinnut sunniutissat pillugit nalunaarummik suliniummut tunngasumik suliaqassaaq (VSB-mik nalunaarusiaq), tassani suliffeqarfiup siullermik sulisussat qanoq amerlatigisut atorneqarnissaat, sulisartut qanoq piginnaasaqarnissaat nassuiarneqassalluni, tassunga ilanngullugit suliareqqiinermik suliaqarnissami piginnaasassat. Taamattaq aatsitassarsioritseqatigiiffik VSB-mik nalunaarusiamini Kalaallit Nunaanni sulisartoqarnermi pissutsit atuuttut, soorlu sulisartut piginnaasaat, suliffeqartut procentinngorlugu amerlassusaat, piginnaanngorsaaqqinnissamut periarfissat il.il. nassuiassavai. Tamatuma kingorna suliniutip sulisussanik pisariaqartitai Kalaallillu Nunaanni sulisartoqarnikkut pissutsit atuuttut imminnut sanillersuunneqassapput. Sanilliussineq taanna tunuliaqutaralugu aatsitassarsioritseqatigiiffiup nunaqavissut qanoq amerlatigisut suliniutissatut pilersaarutigineqartumi sulisorineqarnissaannut missingiissaaq.

Naalakkersuisut VSB-mik nassuiaammik akuersineranut tapiliullugu kommuni(t) kalluarneqartoq(tut), aatsitassarsioritseqatigiiffik Naalakkersuisullu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissusiussapput (IBA), tassani sulisartut nunaqavissut atorneqarnissaannik ukiukkaartumik anguniakkat procentinngorlugit aalajangersarneqassapput. IBA-mi anguniagassatut isumaqatigiissutigineqartoq ukiumoortumik nalilersueqqinnermi Kalaallit Nunaanni sulisartoqarnermi piginnaasat suut naleqquttut piulernersut piulissanersulluunniit apeqqutaatillugu qummut ammallu nalimmassarneqartassaaq.

Aatsitassiortitseqatigiiffik sulisartunik Kalaallit Nunaanneersuunngitsunik
atuinissamik kissaateqassaguni, taakku VSB-mik nalunaarusiami imaluunniit IBA-
mi aalajangersakkat naapertuuttut naapertorlugit sulisartut Kalaallit Nunaanni
pigineqarnatilluunniit pissarsiareriaannaannginnerat
uppernarsaasersorneqarsimassaaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Múte Bouraq Egede